

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΥΠΟ ΤΗΝ ΑΙΓΙΔΑ ΤΗΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Πρόεδρος: Μαρία Τζιάτζη, Καθηγήτρια

Αντιπρόεδρος: Γεώργιος Τσιγάρας, Καθηγητής

Γενικός Γραμματέας: Γρηγόριος Παπαγιάννης, Καθηγητής

Ειδικός Γραμματέας: Δημοσθένης Στρατηγόπουλος, Αναπληρωτής Καθηγητής

Ταμίας: Μαρία Κωνσταντινίδου, Επίκουρη Καθηγήτρια

Μέλη:

Παναγιώτα Τζιβάρα, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια

Raimondo Tocci, Επίκουρος Καθηγητής

Γεώργιος Χαριζάνης, Επίκουρος Καθηγητής

Στέλλα Χελιδώνη, Επίκουρη Καθηγήτρια

Εκπρόσωπος της Ελληνικής Επιτροπής Βυζαντινών Σπουδών:

Πλάτων Πετρίδης, Καθηγητής

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Γρηγόριος Παπαγιάννης, Καθηγητής

Μαρία Τζιάτζη, Καθηγήτρια

Γεώργιος Τσιγάρας, Καθηγητής

Δημοσθένης Στρατηγόπουλος, Αναπληρωτής Καθηγητής

Παναγιώτα Τζιβάρα, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια

Μαρία Κωνσταντινίδου, Επίκουρη Καθηγήτρια

Raimondo Tocci, Επίκουρος Καθηγητής

Γεώργιος Χαριζάνης, Επίκουρος Καθηγητής

Στέλλα Χελιδώνη, Επίκουρη Καθηγήτρια

ΕΘΕΛΟΝΤΕΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΤΗΣ Δ' (ΙΑ΄) ΣΥΝΑΝΤΗΣΗΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΛΟΓΩΝ

Αδάμ Αλντάλης, Άρτεμις Αρχοντογεώργη, Στέλλα Γκλαβίνη, Ελένη Δεδόγλου, Φένια Δούκογλου, Νατάσα Ζηλιασκοπούλου,

Ελένη Ζλατίνη, Παναγιώτης Ζουλούμης, Κωνστανίνα Καϊμακάμη, Πολυξένη-Ειρήνη Κόνιαρη, Δημήτριος Ντόντης,

Αθανάσιος Παπαδόπουλος, Απόστολος Σαρατζής, Αθανάσιος Σκοπιανός, Ιωάννης Τζούφας, Ασημίνα Τσάκμαλη, Ελίνα Χατζηπαπά.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΗΣ Δ' (ΙΑ') ΣΥΝΑΝΤΗΣΗΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΛΟΓΩΝ

Τετάρτη, 27 Σεπτεμβρίου 2023

ΑΜΦΙΘΕΑΤΡΟ ΠΑΛΙΑΣ ΝΟΜΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

17.00-18.00 ΕΓΓΡΑΦΗ ΣΥΝΕΔΡΩΝ

18.00-20.00 ΕΝΑΡΞΗ - ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ

Έναρξη εργασιών της Δ' (ΙΑ') Συνάντησης Ελλήνων Βυζαντινολόγων από την Πρόεδρο της Οργανωτικής Επιτροπής, Καθηγήτρια Μαρία Τζιάτζη

Χαιρετισμοί: Τοπικές και Πανεπιστημιακές αρχές

Ομότιμος Καθηγητής Ταξιάρχης Κόλιας, Πρόεδρος της Ελληνικής Επιτροπής Βυζαντινών Σπουδών

Καθηγητής Χρήστος Σταυράκος, Γενικός Γραμματέας της Διεθνούς Ένωσης Βυζαντινών Σπουδών

Υπογραφή πρωτοκόλλου συνεργασίας της Σχολής Κλασικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών του Δ.Π.Θ. με το Ινστιτούτο Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Ερευνών της Βενετίας

Ομιλία του Ομότιμου Καθηγητή Βυζαντινής Φιλολογίας του Τμήματος Φιλολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών Αντωνίου Παναγιώτου, με θέμα: «Η φανέρωσις τοῦ ἀφανοῦς: νέα στοιχεῖα γὰ τὴν πρώτη ἀκολουθία τοῦ Ἁγίου Φανουρίου καὶ γὰ τὸν ποιητὴ της, μητροπολίτη Ῥόδου Νεῖλο».

«**Δοχή**», ἤτοι μουσική υποδοχή των συνέδρων από την χορωδία του Συλλόγου Φίλων Βυζαντινής Μουσικής της Ιεράς Μητροπόλεως Μαρωνείας και Κομοτηνής. Διευθύνει ο Γρηγόριος Παπαγιάννης.

20.00 ΔΕΞΙΩΣΗ

Πέμπτη 28 Σεπτεμβρίου 2023 - Πρωινές Συνεδρίες

ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΑΙΘΟΥΣΑ Α'

Α' Συνεδρία

Θέματα Εξωτερικής και Εσωτερικής Πολιτικής Ι

Προεδρείο

Μαρία Λεοντοσίνη – Γεώργιος Χαριζάνης

ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΑΙΘΟΥΣΑ Β'

Α' Συνεδρία

Γραμματεία Πρώιμης Περιόδου

Αλέξανδρος Αλεξάκης – Μαρία Κωνσταντινίδου

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗ

ΑΙΘΟΥΣΑ Δ'

Α' Συνεδρία

Αρχαιολογία και Τέχνη Ι

Γεώργιος Πάλλης – Φανή Λυτάρη

09:00	Μάριος-Κωνσταντίνος Ιωάννου Ο Βαλεντινιανός στη Θράκη και η διαφοροποίησή του από τη θρησκευτική πολιτική των Νεο-Φλαβίων	Διονύσιος Σκλήρης Η σημασία του επιθυμητικού μέρους της ψυχής στον Γρηγόριο Νύσσης	Άννα Αδαμαντίδου Δύο λουτρά της βυζαντινής Μαρώνειας: μία πρώτη συμβολή στην παρουσίαση των μνημείων
09:15	Μαρία Λιακάκη Πρωτοβυζαντινή Θράκη (324-565)	Αναστασία Νικολάου Παρατηρήσεις στο λήμμα πιαλέοις από το γλωσσάριο των έργων του Ψευδο-Διονυσίου του Αρεοπαγίτου	Νάγια Δαλακούρα Το Πατίκιο όρος ως ιεροτοπικό περιβάλλον
09:30	Μαρία Ρώτα Μία σύντομη πολιορκία της Κωνσταντινούπολης από τους Άραβες (χειμώνας 655/656)	Δημήτριος Ζαγκανάς Προκόπιος Γάζης: σοφιστής και ερμηνευτής της Αγ. Γραφής;	Κωνσταντίνος Δ. Σεραφειμίδης Στοιχεία παλαιολόγειας τέχνης στα έργα των Γαλατσιάνων ζωγράφων. Το παράδειγμα του νάρθηκα του Αγίου Νικολάου της Μονής Βατοπεδίου
09:45	Αικατερίνη Τσεκούρα Το ιστορικό γίνεσθαι στην Βιβλιοθήκη του Φωτίου	Παναγιώτης Μανάφης Κώδικας της Ζακύνθου. Το αρχαιότερο χειρόγραφο που φέρει σχόλια στο Ευαγγέλιο του Λουκά	Αικατερίνη Κούσουλα – Αναστασία Λίνδα – Χαρίλαος Γουΐδης Άγνωστος βυζαντινός ναός στην Ακρόπολη Θεσσαλονίκης
10:00	Συζήτηση	Συζήτηση	Συζήτηση

10.30-11.00: Διάλειμμα

	Β' Συνεδρία Θέματα Εξωτερικής και Εσωτερικής Πολιτικής II	Β' Συνεδρία Θεολογία Μέσης και Ύστερης Περιόδου	Β' Συνεδρία Αρχαιολογία και Τέχνη II
Προεδρείο	Ταξιάρχης Κόλιας – Έφη Ράγια	Αντώνιος Παναγιώτου – Φανή Βόινου	Ανδρομάχη Κατσελάκη – Ανδρομάχη Σκρέκα
11:00	Ιωάννης Σαραντίδης Η υψηλή στρατηγική του Μανουήλ Α' Κομνηνού στην Ανατολή. Στόχοι και αποτελέσματα την κρίσιμη δεκαετία του 1170	Δημήτριος Κότσαρης τὸ τοῦ Σταυροῦ ξύλον ἐν τῷ μέσῳ τοῦ νηστείων καιροῦ· Ἐνα κηρυγματικό/εξηγητικό(;) κείμενο του Ευθυμίου Μαλάκη για την ακολουθία της Κυριακής της Σταυροπροσκυνήσεως	Ιωάννης Χουλιαράς – Βικτώρια Χουλιαρά Το ασκητήριο του Οσίου Νείλου στο Γηρομέρι Θεσπρωτίας
11:15	Ερρίκος Παπαδόπουλος-Γερονικολός Περιφερειακή ηγεμονία και αυτοκρατορική υπερπέκταση - Η βασιλεία του Μανουήλ Α' Κομνηνού (1143-1180)	Γεώργιος Γουσγουριώτης Ἰωάννου Εὐγενικοῦ, Γενναδίῳ ἀγαπητῷ ἀδελφῷ περὶ τῆς κατὰ μοναχοῦς ἱερᾶς φιλοσοφίας: προλεγόμενα μιας επικείμενης έκδοσης	π. Ηλίας Καραλής Επανεξετάζοντας παραστάσεις του καθολικού της Ι. Μ. Βλατάδων. Στοιχεία τελετουργικής και λαϊκής λατρείας στο εικονογραφικό πρόγραμμα
11:30	Έλενα Γκαρτζονίκα Thrace as a perceived locus and a desideratum in the historical Apology of John IV Kantakouzenos	Μυρσίνη Αναγνώστου Τα Θεομητορικά του μητροπολίτη Ρόδου Νείλου	Βαρβάρα Παπαδοπούλου – Φανή Λυτάρη Άρτα: συνέχειες και ασυνέχειες μιας ζωγραφικής παράδοσης
11:45	Ιωάννης Μ. Μπακιρτζής Οι ερευνητικές προοπτικές της συνδυαστικής μελέτης βυζαντινών και οθωμανικών πηγών περί του πρώιμου	Δημήτριος Γεωργακόπουλος Ανέκδοτη Δέσις Δεσπότης πρὸς τὴν Ὑπεραγίαν Θεοτόκον	Νικήτας Πάσσαρης Οι ανεικονικές τοιχογραφίες του ναού του Αγίου Γεωργίου του Χωστού στη Λίνδο της Ρόδου
12:00	Συζήτηση	Συζήτηση	Μαρίζα Τσιάπαλη – Αθηνά Τοκμακίδου Υστεροβυζαντινή κεραμική από το νεκροταφείο της Μεταμόρφωσης του Σωτήρα στον Χορτιάτη ΠΕ Θεσσαλονίκης
12:15			Συζήτηση
	Γ' Συνεδρία Θέματα Εξωτερικής και Εσωτερικής Πολιτικής III	Γ' Συνεδρία Αγιολογία και Ομιλητική	Γ' Συνεδρία Μεταβυζαντινή Τέχνη - Φορητές Εικόνες
Προεδρείο	Ιωάννης Μπακιρτζής – Κωνσταντίνος Τακιρτάκογλου	Θεοδώρα Αντωνοπούλου – Δημοσθένης Στρατηγόπουλος	Ιωάννης Χουλιαράς – Αγγελική Στρατή
12:30	Γεώργιος Χαριζάνης Τουρκική προέλαση στη Μικρά Ασία και φυγή μοναχών σε ασφαλέστερες περιοχές της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας	Ανεζούλα Μπένια Ιωάννης Γεωμέτρης, Ο Βίος της Θεοτόκου	--
12:45	Έφη Ράγια Οι παρειακές υποστάσεις των Γουναρόπουλων στη δυτική Μικρά Ασία	Ηλιάνα Παρασκευοπούλου Ένας ανέκδοτος λόγος του Μανουήλ Δουκαΐτη για τον Προφήτη Ηλία (BHG 577d)	Ανδρομάχη Κατσελάκη Εικόνες Κρητικής εικονογραφίας σε ιδιωτική συλλογή
13:00	Καλλιόπη Μαυρομάτη Νυχτερινό ταξίδι στην περιοχή του Στρυμόνα: Οι εντυπώσεις ενός βυζαντινού διπλωμάτη	Αικατερίνη Κωνσταντάτου Η παράφραση του Βίου του Οσίου και Ομολογητού Χαρίτωνος	Στέλιος Περγίδης «Η Περιγραφή της Μονής Κύκκου», από τη χάρτινη στην ξύλινη εικόνα της Μητροπόλεως Διδυμοτείχου
13:15	Συζήτηση	Συζήτηση	Αλέξανδρος Αναγνωστόπουλος Άγνωστη κρητική εικόνα Παναγίας ένθρονης Βρεφοκρατούσας από τις Σέρρες
13:30			Συζήτηση

Πέμπτη 28 Σεπτεμβρίου 2023 - Απογευματινές Συνεδρίες

ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ		ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ	ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗ
ΑΙΘΟΥΣΑ Α'		ΑΙΘΟΥΣΑ Β'	ΑΙΘΟΥΣΑ Δ'
Δ' Συνεδρία Εκκλησιαστική Ιστορία		Δ' Συνεδρία Ιστοριογραφία	Δ' Συνεδρία Βυζαντινή - Μεταβυζαντινή Τέχνη - Φορητές Εικόνες
Προεδρείο	Παναγιώτα Τζιβάρα – Τριανταφυλλίτσα Κοκκίνη-Μανιάτη	Ειρήνη-Σοφία Κιαπίδου – Raimondo Tocci	Γεώργιος Τσιγάρας – Βαρβάρα Παπαδοπούλου
16:00	Γεώργιος Γαστεράτος Ο πολιτικός ρόλος των αρχιεπισκόπων-μητροπολιτών Κερκύρας κατά τους μέσους και ύστερους βυζαντινούς χρόνους	Άρτεμις Λαγού Και τὰ μὲν εἰρημένα σκηνικά τε ἅπαντα καὶ θεατρικά: Δραματικὸ στοιχείο καὶ συναίσθημα στὴ Συνέχεια τοῦ Θεοφάνη	Αγγελική Στρατή Εικόνα αγίου Μηνά του Αιγυπτίου από την Καστοριά. Ένα σπάνιο εικονογραφικό θέμα
16:15	Ελεονώρα Ναξίδου Οι Αρχιεπίσκοποι Αχρίδας και τα «πολιτικά τους πεπραγμένα». Η περίπτωση του Δημητρίου Χωματηνού (13ος αιώνας)	Φανή Βόινου Η βασιλεία του Κωνσταντίνου Θ' Μονομάχου στη Χρονογραφία του Μ. Ψελλού και στην Ιστορία του Μ. Ατταλειάτη: Συγκριτική αφηγηματολογική μελέτη	Θωμάς Ζήκος Φορητές εικόνες του 17ου αιώνα στο Νεστόριο
16:30	Δημήτριος Θ. Βαχαβιώλος Ὁ ἀγιώτα(τος) μ(ητ)ροπολίτης Λακεδαιμονίας κ(αί) Ἐθνικ[ῶν] ὑπ(έ)ριμος ὁ Εὐγένειος : ἓνα ἐπιγραφικὸ ὑπίκυμ ἀπὸ τὴ Μητρόπολη τοῦ Μυστρά	Αναστάσιος Δελέογλου Χρήση και λειτουργία σύντομων χωρίων σε ευθύ λόγο στο ιστορικό έργο του Ιωάννου Κιννάμου	Μαρία Νάνου Αμφιπρόσωπη εικόνα «ιεροσολυμιτικής» εικονογραφίας στη συλλογή Βελιμέζη του Ιδρύματος Λασκαρίδη: αφηγήσεις ενός εικαστικού τεκμηρίου
16:45	Συζήτηση	Αλέξανδρος Ζούβελος Ζητήματα χρονολόγησης στην σταδιοδρομία του Ευσταθίου Θεσσαλονίκης	Παρασκευή Παπαδημητρίου Εικόνα της Συνάξεως των Ασωμάτων και το καλλιτεχνικό περιβάλλον της προέλευσής της
17.00		Συζήτηση	Συζήτηση
17.30-18.00: Διάλειμμα			

ΒΥΖΑΝΤΙΝΟ ΔΙΚΑΙΟ

ΑΙΘΟΥΣΑ Δ'

Α' Συνεδρία

Καλλιόπη Μπουρδάρα – Βασίλειος-Αλέξανδρος Κόλλιας

**Ε' Συνεδρία
Το βυζάντιο και οι άλλοι**

Προεδρείο

Ελεωνόρα Ναξίδου – Δημήτριος Θ. Βαχαβιώλος

**Ε' Συνεδρία
Επιστολογραφία**

Μαρία Τζιάτζη – Φεβρωνία Νούσια

18:00	Νικόλαος Λιβανός Όψεις των σχέσεων Χριστιανών και Εβραίων στο Βυζάντιο με αφορμή μια ψυχωφελή διήγηση και τις παραλλαγές της	Παναγιώτης Ηλιόπουλος Κάγω πολλάκις τὸν ἄνδρα τεθαύμακα: Ο μοναχός Ηλίας στις Επιστολές του Μιχαήλ Ψελλού	Αλέξανδρος Λιαρμακόπουλος Η νομική εκπαίδευση στην Κωνσταντινούπολη κατά τον ΙΑ' αι.
18:15	Παναγιώτης Θεοδωρόπουλος Η χρήση του εθνωνυμίου «Σύρος» στον 7ο και 8ο αιώνα και η διάσπαση του Ρωμαϊκού/Χριστιανικού κόσμου	Σταυρούλα Σολωμού Η παρουσίαση των Αράβων στο επιστολιμαίο έργο του Θεοδώρου Δαφνοπάτη. Παρατηρήσεις στη διπλωματία των Βυζαντινών κατά τον 10ο αι.	Ιωάννης Χατζάκης Δικαϊκές ανταλλαγές στη βενετική Κρήτη (13ος-15ος αιώνας). Από το θεσμό των βυζαντινών ταβουλλαρίων σε αυτόν των «νοταρίων in scriptura greca»
18:30	Κωνσταντίνος Τακιρτάκογλου Ο κολοφώνας του ευαγγελισταρίου του Het'um Β' ως πηγή για τις βυζαντινο-αρμενικές σχέσεις	Παναγιώτης Μακρής Θάνατος, πένθος και μνήμη στο ύστερο Βυζάντιο. Το παράδειγμα των επιστολογράφων του 14ου αιώνα	Δάφνη Παπαδάτου Διαγραφή χρεών: επιβιώσεις μίας αρχέγονης πρακτικής στο Βυζάντιο;
18:45	Ναυσικά Βασιλοπούλου Ιστορίες έρωτα και φαντασίας: Ο «Πόλεμος της Τρωάδος» και η λατινοκρατούμενη Πελοπόννησος	Μαρία Βαρελά Ο μετεωρισμός του εαυτού σε περιόδους κρίσης: το παράδειγμα του Μανουήλ Β' Παλαιολόγου	Συζήτηση
19:00	Παναγιώτα Τζιβάρα Χτίζοντας (νέες) ταυτότητες: «Επίγονοι» βυζαντινών οικογενειών στις βενετικές κτήσεις του Ελληνικού χώρου	Συζήτηση	
19:15	Συζήτηση		

Παρασκευή 29 Σεπτεμβρίου 2023 - Πρωινές Συνεδρίες

	ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ	ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ	ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗ
	ΑΙΘΟΥΣΑ Α΄ ΣΤ΄ Συνεδρία Κοινωνία - Παιδεία - Πολιτισμός Προεδρείο Ηλίας Γιαρένης – Ειρήνη Χρήστου	ΑΙΘΟΥΣΑ Β΄ ΣΤ΄ Συνεδρία Ποίηση και Υμνογραφία Βασίλειος Κατσαρός – Γρηγόριος Παπαγιάννης	ΑΙΘΟΥΣΑ Δ΄ Ε΄ Συνεδρία Μεταβυζαντινή Τέχνη Χρήστος Σταυράκος – Αθηνά Ζωγάκη
09:00	Αναστασία Βακαλούδη Η συμβολή του Ιωάννου Χρυσόστομου στη διαμόρφωση προοδευτικών μεθόδων κοινωνικοποίησης και θεμελιωδών αρχών διαπαιδαγώγησης των παιδιών στο Βυζάντιο	Μαρία Τζιάτζη Παρατηρήσεις σε ένα αυτοβιογραφικό ποίημα του Ευθυμίου Τορνίκη στον κώδικα Petropolitanus gr. 250 (αρ. 454 Granstrem)	Σταυρούλα Μανωλάκου Ο εικονογραφικός τύπος της Προσκύνησης των Μάγων μέσα από τα έργα του Δομήνικου Θεοτοκόπουλου και του Μιχαήλ Δαμασκηνού
09:15	Αλεξία-Φωτεινή Σταμούλη Η παιδική παρουσία στην ύστερη βυζαντινή αγιολογία	Αναστάσιος Κανταράς Ο άνθρωπος ενώπιον του θανάτου: η περίπτωση των βυζαντινών επιγραμμάτων για τον σταυρό και την σταύρωση του Χριστού	Παναγιώτα Κατωπόδη Μια πρόδρομη απεικόνιση του χιαστί Σταυρού του Μαρτυρίου του αποστόλου Ανδρέα σε βυζαντινή εικόνα του 17ου αιώνα
09:30	Αντώνης Αθανασόπουλος Από τον καθημερινό βίο στο «Δεσποτάτο» της Ηπείρου: τα φαινόμενα βίας και η αντιμετώπισή τους	Ανέστης Ζήδρος Παραλειπόμενα του Ειρμολογίου του Ευστρατιάδη με βάση τον κώδικα Coislip 220	Μιχαήλ Ι. Ασφενταγάκης Μνήσθητι Κύριε ...: δύο άγνωστες εικόνες, με επιγραφές αφιερωτών, από τη Συλλογή της Ιεράς Μητροπόλεως Ρόδου
09:45	Συζήτηση	Συζήτηση	Άκης Τσώνος Τα μεσαιωνικά μνημεία της Αλβανίας μέσα από τα αρχαιακά τεκμήρια των ελληνικών ανασκαφών της περιόδου 1912-1914
10:00			Συζήτηση
		10.30-11.00: Διάλειμμα	

	Ζ' Συνεδρία Διοίκηση - Θεσμοί	Ζ' Συνεδρία Φιλολογία - Αγιολογία - Πρόσληψη	ΣΤ' Συνεδρία Βυζαντινή Αρχαιολογία - Μεταβυζαντινή Τέχνη
Προεδρείο	Ανδρέας Γκουτζιουκώστας – Αλεξάνδρα-Κυριακή Βασιλείου-Seibt	Δημήτριος Γεωργακόπουλος – Κωνσταντίνος Χρυσόγελος	Στέλιος Περδίκης – Κωνσταντίνος Σεραφεϊμίδης
11:00	Δημήτριος Σιδηρόπουλος Ο Συνέσιος Κυρήνης και οι έπαρχοι των πραιτωρίων της Ανατολής μέσα από το έργο «Αιγύπτιοι, ή περί προνοίας» (ante 400 μ.Χ.)	Ελένη Καλτσογιάννη Η πρόσληψη του Γρηγορίου Ναζιανζηνού κατά την παλαιολόγεια περίοδο: Θεόδωρος Μετοχίτης και Θωμάς Μάγιστρος	Γεώργιος Πάλλης Η εικονιστική γλυπτική της μέσης και της ύστερης βυζαντινής περιόδου στη Θράκη. Γενικά χαρακτηριστικά και ιδιαιτερότητες
11:15	Χρήστος Ευγενίδης Ανώτατοι στρατιωτικοί αξιωματούχοι και η θέση τους στην Βυζαντινή Αυτοκρατορία τον 5ο αιώνα. Επιρροές και επιδιώξεις	Βασίλειος Νταής Η «λαϊκή» πρόσληψη της ξενιτείας στα υστεροβυζαντινά δημόδια μυθιστορήματα	Βασιλική Αχτίδα Εικονογραφικοί τύποι στο έργο του Πατριάρχη Νικηφόρου
11:30	Χρήστος Μαλατράς Δίκτυα επικοινωνίας και κινητικότητα των κρατικών αξιωματούχων κατά τη διάρκεια των αποκαλούμενων «Σκοτεινών Αιώνων» (7ος-9ος αι.)	Αφροδίτη Γκενάκου – Κωνσταντίνα Κεφαλλονίτη Μαθαίνοντας ελληνικά στην περιοχή του Ρήνου τον 16ο αι. Ελληνικά χειρόγραφα στα χέρια ουμανιστών και εκδοτών	Χαρά Σαρρηγιαννίδου – Αικατερίνη Κούσουλα Παλαιολόγιο εικονίδιο με τον αρχάγγελο Μιχαήλ και μορφές αγίων
11:45	Γαβριήλ-Ιωάννης Μπουτζιόπουλος Ο ρόλος της προσφοράς τιμητικών αξιωματίων στις σχέσεις πρωτεύουσας και περιφέρειας από τον 11ο μέχρι τον 13ο αιώνα: Πρόδρομη Ανακοίνωση	Όλγα Γκιουλέκα Όψεις της βυζαντινής αγιολογικής παράδοσης στα «Άνθη Νοητά» του Καισαρίου Δαπόντε: Η περίπτωση του Μαρτυρίου του αγίου Νικηφόρου (BHG 1331–1334g)	Αθηνά Ζωγάκη Σκηνές από τον βίο του Αγίου Αθανασίου στη Μονή Ζαγόριανης Πλωγνίου
12:00	Θεοχάρης Αλεξόπουλος Αθλητικές μονομαχίες και μονομαχίες θεοκρισίας στη μεσαιωνική κυπριακή λογοτεχνία	Συζήτηση	Ιωάννης Ηλιάδης Υαλοπίνακες παραθύρων βυζαντινών ναών: οι σύγχρονες επεμβάσεις και το φυσικό φως
12:15	Συζήτηση	Συζήτηση	Συζήτηση
		Η' Συνεδρία Χειρόγραφα - Ψηφιακές Επιστήμες	
Προεδρείο		Μόσχος Μορφακίδης-Φυλακτός – Ελένη Καλτσογιάννη	
12:30		Μαρία Κωνσταντινίδου – Γιάννης Παυλόπουλος Ανάλυση συγγραφικής πατρότητας στο corpus του Ιωάννη Χρυσοστόμου με την βοήθεια στατιστικών γλωσσικών μοντέλων	
12:45		Ελπίδα Περδίκη Τα μεταγραφικά εργαστήρια της Τεχνητής Νοημοσύνης: δεδομένα και ζητούμενα	
13:00		Raimondo Tocci Η καταλογογράφηση της συλλογής χειρογράφων της I.M.M. Βατοπαιδίου	
13:15		Ιωάννης Μυταυτσής Η Συλλογή Ελληνικών Χειρογράφων της Ιεράς Μονής Κωνσταμονίτου	
13:30		Συζήτηση	

Παρασκευή 29 Σεπτεμβρίου 2023 - Απογευματινές Συνεδρίες

ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ		ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ	ΒΥΖΑΝΤΙΝΟ ΔΙΚΑΙΟ
ΑΙΘΟΥΣΑ Α'		ΑΙΘΟΥΣΑ Β'	ΑΙΘΟΥΣΑ Δ'
Η' Συνεδρία Διπλωματία και Πόλεμος		Θ' Συνεδρία Επιστήμες	Β' Συνεδρία
Προεδρείο	Αθηνά Κόλια-Δερμιτζάκη – Θεοδώρα Παπαδοπούλου	Μαρίνα Λουκάκη – Ηλίας Ταξίδης	Δάφνη Παπαδάτου – Ιωάννης Χατζάκης
16:00	Δημήτριος Μπογδάντσαλης Ο γοτθικός όρκος στις πηγές της πρώιμης βυζαντινής περιόδου	Γεράσιμος Μέριανος Η ιστορία των επιστημών στο Βυζάντιο. Ιστοριογραφικά και μεθοδολογικά ζητήματα	Λυδία Παπαρήγα Η συμβολή των «έλασσόνων» κριτών και των νομικών συμβούλων στην εμφάνιση του έργου απονομής της κοσμικής δικαιοσύνης κατά τη μέση βυζαντινή περίοδο
16:15	Γεώργιος Χατζέλης Ηθική του πολέμου στο Βυζάντιο: Η καταπάτηση συνθηκών και η πρόσληψή της στις βυζαντινές πηγές (c. 900-1143)	Κωνσταντίνος Χρυσόγελος Ο Θεόδωρος Βαλαμίων και τα άστρα: Μια σχέση πολύπλευρη	Βασίλειος-Αλέξανδρος Κόλλιας Χρυσόβουλλα ίατρες για τη θεραπεία νομικών ελαττωμάτων σε τίτλους ιδιοκτησίας εκκλησιαστικών καθιδρυμάτων τον 12ο αιώνα
16:30	Χρήστος Γ. Μακρυπούλιας Ορισμένες παρατηρήσεις σχετικά με τη συμμετοχή των Βαράγγων σε πολεμικές επιχειρήσεις (10ος-13ος αι.)	Ηλίας Βαλιάκος Συμβολή στην εξελικτική πορεία των ιατρικών κειμένων: Το χειρόγραφο Laur. Plut. 75.3	Μάριος Τάνταλος Σχετικά με τους καθολικούς κριτές (των Ρωμαίων). Συμβολή στην απονομή δικαιοσύνης την εποχή των Παλαιολόγων
16:45	Παναγιώτης Φραγκιαδάκης Το δώρο ως μέσο άσκησης βυζαντινής «πολιτιστικής» διπλωματίας στη Δύση κατά την Παλαιολογία περίοδο	Συζήτηση	Συζήτηση
17:00	Συζήτηση	17.30-18.00: Διάλειμμα	
Θ' Συνεδρία Προσωπογραφία			
Προεδρείο	Πολύμνια Κατσώνη – Χρήστος Γ. Μακρυπούλιας		
18:00	Δήμητρα Μυτιλή Η εικόνα της αυτοκράτειρας Ειρήνης της Αθηναίας στις αραβικές πηγές του 10ου αι.		
18:15	Ηλίας Πινακούλιας Από την Παφλαγονία στην αυτοκρατορική αυλή: η οικογένεια της αυτοκράτειρας Θεοδώρας		
18:30	Στέφανος Δημητριάδης Περί Ανδρονίκου Κομνηνού ο λόγος; Η προσωπογραφία και η πτώση του σύμφωνα με τη γραφίδα των Ευσταθίου Θεσσαλονίκης και Νικήτα Χωνιάτη		
18:45	Χρήστος Τσατσούλης Συμβολή στην προσωπογραφική μελέτη της βυζαντινής Βέροιας (4ος-15ος αι.)		
19.00	Συζήτηση		

Σάββατο 30 Σεπτεμβρίου 2023 - Πρωινές Συνεδρίες

ΑΜΦΙΘΕΑΤΡΟ ΠΑΛΙΑΣ ΝΟΜΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ Ανακοίνωση Ερευνητικών Προγραμμάτων*

Προεδρείο	Γεράσιμος Μέρμανος – Νικόλαος Λιβανός
09:00	Ανδρέας Γκουτζιουκώστας – Αλεξάνδρα-Κυριακή Βασιλείου-Seibt – Δημήτρης Δρακούλης – Δημήτριος Σιδηρόπουλος – Κωνσταντίνος Διάδος Μολυβδόβουλλα στη Βυζαντινή Θράκη: Επανεξέταση των δεδομένων, χαρτογράφηση της διασποράς των ευρημάτων και ανίχνευση των δικτύων επικοινωνίας (LSByT) (ΕΛΙΔΕΚ)
09:20	Πολύμνια Κατσώνη Πρόγραμμα παρασκευής Λεξικού Βυζαντινής Ορολογίας. Οικονομικοί Όροι
09:40	Μαρία Λεονταΐνη Το ψηφιακό έργο «Ημερη και άγρια πανίδα στον ελλαδικό χώρο (7ος-14ος αι.)» (ΙΙΕ/ΕΙΕ)
10:00	Γρηγόριος Παπαγιάννης D.I.-A.L.G.: Πρόγραμμα ψηφιοποίησης και ενοποίησης Λεξικών της Ελληνικής
10:20	Νικόλαος Σικλαφίδης Ψηφιακές εφαρμογές στα Βυζαντινά κείμενα: EBRAIN (version 2023)
10:40	Δημήτριος Νίκου Βάση δεδομένων ανωνύμων Βυζαντινών γραφών του 14ου αι.
11:00	Μόσχος Μορφακίδης Τα ερευνητικά προγράμματα του Κέντρου Βυζαντινών, Νεοελληνικών και Κυπριακών Σπουδών του Πανεπιστημίου της Γρανάδα

* Ο χρόνος σε κάθε ανακοίνωση ερευνητικού προγράμματος είναι 15'. Στο εικοσάλεπτο έχει προβλεφθεί και πεντάλεπτη συζήτηση.

Καταληκτήρια Συνεδρία (Ολομέλεια)

11:30-12:00	Απολογισμός από τον Πρόεδρο της Ελληνικής Επιτροπής Βυζαντινών Σπουδών, Ομότιμο Καθηγητή Ταξίαρχη Κόλια Λήξη εργασιών της Δ' (ΙΑ') Συνάντησης Ελλήνων Βυζαντινολόγων από τον Αντιπρόεδρο της Οργανωτικής Επιτροπής, Καθηγητή Γεώργιο Τσιγάρα

12:00	ΕΚΔΡΟΜΗ ΣΕ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ ΤΗΣ ΜΑΡΩΝΕΙΑΣ

ΥΠΟ ΤΗΝ ΑΙΓΙΔΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ

ΚΟΜΟΤΗΝΗ
27-30 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2023

Φωτογραφία: Μαξιμιανούπολη, Περίκεντρος ναός. Ggia, CC BY-SA 3.0.

Λογότυπος Συνεδρίου: Μολυβδόβουλλο (820/1) «Τῶν βασιλικῶν κομερκίων Θράκης καὶ Μακεδονίας». Dumbarton Oaks Seals Collection, BZS.1958.106.691.